

I oppveksten
fant
Paal-André
en trygg havn
hos Ingrid

Hos deg var jeg aldri redd

Luktene, smakene og kjærligheten fra kokken Ingrid Haare (88) på sommerleirene ble til et pusterom for Paal-André Grinderud (47). Alkoholikerbarnet lengtet etter trygghet, og fant den. – Mange kunne trengt en Ingrid, sier han i dag.

HJEMMETREPORTASJE

Tekst: Guri Haram
Foto: Jørn Grønland

Hjemme hos Ingrid Haare i Mjøndalen i Buskerud er kaffeserviset pent dekket på et duket bord.

– Slik har Ingrid alltid vært,

opplyser Paal-André Grinderud. Nå vil han gi henne noe tilbake som takk for alt det hun har gitt ham.

Han gir henne en gave.

– Se her, Ingrid. Dette er en damaskduk. Du husket alltid å legge duk på bordet da jeg var

Forfatter og foredragsholder

Paal-André Grinderud er en prisbelønt forfatter og foredragsholder, som vier mye av sin tid til veldedighetsarbeid. Han ble kjent høsten 1991 da han i TV-programmet «Antenne Ti» på NRK fortalte om sin oppvekst med en alkoholisert mor. Fra han var 10 til 15 år gammel, bodde han hjemme og tok seg av henne. Han fremstår i dag som et «løvetannbarn» som har klart seg mot alle odds. Han startet Wandasenteret i Drammen, som han selv ledet. Etter at dette ble lagt ned, ble det senere gjenopprettet i Bodø. Her kan rusmisbrukere, fagfolk og andre henvende seg for hjelp og støtte.

▲ **MOREN:** Wanda Othilie var en vakker dame som ble ødelagt av alkoholen. Paal-André har oppkalt Wandasenteret etter henne.

◀ **VAKKERT MENNESKE:** –Ingrid er det vakreste mennesket jeg kjenner. Hun har betydd alt for meg, sier Paal-André.

på besøk. Det skal du få tilbake nå.

–Så nydelig, da, utbryter Ingrid mens hun holder opp det hvite stoffet.

Det var da Paal-André var 11 år gammel at han først ble kjent med leirkokken Ingrid. Hun hadde en

varme og trygghet ved seg som den lille gutten lengtet etter. På Gausdal leirsted i Modum i Buskerud oppholdt Paal-André seg flere somre. Hit ble han sendt for å få avbrekk fra alt trøbbelet hjemme.

–Jeg veide bare 18 kilo og

hadde ben som noen stilker. Husker du det, Ingrid?

Ingrid smiler bekreftende tilbake.

Den tynne gutten var så skremt av alle urolighetene hjemme at han ikke hadde matlyst. Men sammen med Ingrid følte han seg

aldri redd. Ut fra det primitive leirkjøkkenet med de store kjelene ble det tryllet frem hjemmelaget lapskaus, kålstuing, tomatsuppe og andre herligheter, retter som Paal-André bare kunne drømme om å få servert hjemme.

–Du hang på meg og ville være med å kutte grønnsaker. Jeg falt helt for deg, sier Ingrid med glimt i øyet.

Paal-André ville ikke forlate kjøkkenet, og de to ble dermed raskt knyttet til hverandre.

Når noen av de andre barna endevendte tallerkenene sine og helte den gode maten på sanden i leirteltet, reagerte unggutten og ga beskjed om det til Ingrid. Selv var han jo vant til langt dårligere mat hjemmefra enn den de fikk servert der. Han syntes maten til Ingrid var ekstra god siden den var laget helt fra bunnen av.

–Den var helt fantastisk. Det

▲ **MATMOR:** Ingrid laget mat for 100 unger daglig og var en redning for Paal-André.

Ingrid bringebær

◀ **BORDKORT:** Dette bordkortet laget Paal-André til Ingrid for noen år siden.

Jeg glemmer aldri bringebærerne i hagen din

var Ingrid som tente gnisten hos meg for kokkefaget. Senere utdannet jeg meg til kokk, og jeg har beholdt interessen for mat også etter at jeg sluttet i yrket, forteller Paal-André.

I dag er han en kjent ressursperson for alkoholikerbarn. Blant annet grunnla han Wandasenteret. På sentret kan barn og unge komme når hverdagen blir for tøff.

Budskapet Paal-André ønsker å gi alle barn og voksne, er først og fremst: «Kjærlighet vil kjærlighet etterfølge». Det lærte han gjennom møtet med Ingrid.

–Ingrid var så snill, men sa fra der hun skulle. Hun ga klar beskjed om at man skal spise opp maten på tallerkenen. Det var god folkeskikk, sier han med ettertrykk.

47-åringen har detaljerte barndomsminner fra tiden med Ingrid. Selv om det bare var om sommeren de var sammen, har minnene om den gode kontakten med henne holdt ham oppe i tunge stunder.

–Alle må ha minst én person som hjelper seg, ellers går det ikke bra. Jeg er hundre prosent sikker på at uten Ingrid hadde det ikke gått bra med meg.

Fikk bo hos Ingrid

På leiren søkte alkoholikerbarnet ly hos Ingrid. Når han var med henne, glemte han alle problemene hjemme.

–Du var litt redd. De andre guttene lå på rom, men det torde

ikke du. Du kom i stedet og la deg på en ekstra madrass mellom meg og Annie, den andre kokken, minnes Ingrid, og tilføyer:

–Da leiren var over, tryglet du: «Kan jeg ikke få være med deg hjem, Ingrid?» Og det fikk du.

Den gangen bodde Ingrid på Bingen i Øvre Eiker. På det hvite bruket med bringebærrankene tett i tett og med kort avstand til landhandelen, har Paal-André gode minner som han henter frem som oppmuntring når hverdagen blir litt grå.

11-åringen med stilker til ben lånte de store slagstøvlene til Georg, Ingrids ektemann, og gikk i åkeren på bringebærsanking. Noen av bærene fikk være i korgen, men de fleste gikk ned på høykant underveis i plukkingen. Han fikk også rorte bringebær på brødsnivene og hjemmelaget bringebærsaft av husmoren. Den blonde guttungen fikk eget rom hos Ingrid i andre etasje over svingtrappen. Her fikk han varm kakao og frokost på sengekanten hver dag.

–Sengetøyet hennes var kjølig og luktet så godt, og jeg fikk klem både morgen og kveld, forteller han. –Der fikk jeg en smak av den gode barndommen til barna hennes — det var bare kjærlighet fra ende til annen.

Ingrids to barn, Liv (65) og Ivar (59) hadde forlatt redet da Paal-André bodde hos foreldrene. Hver sommer, i flere år, bodde han på Bingen i noen uker.

Ingrid ga ham tryggheten som han så sårt trengte.

–Han ble som en ekstra sønn for meg. Mannen min var veldig glad i ham også. Det var heldigvis greit for moren til Paal-André at han fikk bo hos oss, sier hans gode hjelper og reservemamma.

Støtte i en vanskelig tid

Da Paal-André møtte Ingrid, var det bare ett år siden faren hans døde. Morens alkoholproblem utviklet seg på denne tiden og skulle heller aldri gå over. Paal-André forsøkte så godt han kunne å dekke over sykdommen hennes.

–Det var forferdelig å se noe så vakkert gå til grunne. Det verste var fordømmelsen fra omgivelsene. Kunne ikke folk strakt ut en hånd i stedet for å baksnakke henne? Jeg var utrolig glad i moren min, understreker han.

Det var Paal-André som stelte, vasket og ordnet hjemme. Og på skolen trodde de andre elevene at han ikke var så smart siden han fikk dårlige karakterer, men det var all bekymringen over tilstandene hjemme som stjal energien og tankene til skoleguttene. Først senere skulle karakterene skyte fart.

–Ingrid trøstet meg fordi jeg ble ertet. Hun sa at jeg ikke skulle være lei meg. «En dag skal det bli noe stort av deg,» sa hun. Og så la hun til: «Hvis du blir sulten, så må du gi meg beskjed.» Hun ga meg mye omsorg gjennom mat. Og jeg la på meg noen

kilo av maten hennes, smiler Paal-André.

Ingrid visste godt hvordan forholdene var hjemme hos ham.

–Paal-André måtte jo uansett ha greid seg. Men jeg var nok en god støtte for ham den gangen. Jeg ble selv mobbet som liten og forstår ham. Det er godt å se at han har det så bra i dag, sier hun.

En gang hun kom på besøk, var det Paal-André som hadde bakt kake. Men stort sett var det han som var Ingrids gjest.

–Moren min syntes det var fint at jeg var på besøk hos Ingrid.

Men når moren var full, skjønte hun ikke alltid hvor godt det var for sønnen å være hos Ingrid, og det hendte at hun ringte etter ham, ofte flere ganger.

–En gang måtte jeg hjem. Det var leit.

Men i dag har den voksne mannen forståelse for morens alkoholproblemer.

–Jeg forstår at hun slet, hun hadde mistet sin store kjærlighet og var i dyp sorg. Hun døde bare 49 år gammel, akkurat like gammel som faren min rakk å bli. I dag har jeg tilgitt henne, og jeg lever i den overbevisning om at hun følger med meg fra et annet sted.

At Ingrid var der for ham, er noe som kan ha reddet Paal-André fra å begynne å drikke selv, tror han i dag.

–Mange kunne trengt en Ingrid. Folk må ikke være redde for å bry seg. Det var så godt å kunne komme til Ingrid som sto på trappen og ropte «middag». Hos henne kunne jeg bare være, det var en ny stabilitet for meg — et friminutt i livet mitt. Alt dette har gjort at jeg har overlevd.

hjemmet@hm-media.no

Bli en barndomsvenn

23. november starter Blå Kors kampanjen «Bli en barndomsvenn». Paal-André Grindrud og sanger Maria Haukaas Storeng er ambassadører for kampanjen. Har du selv vokst med rusede foreldre, kan du ha nytte av å gå inn på www.tubanorge.no. Tuba står for «Terapi og rådgivning til unge og voksne barn av rusavhengige» og drives av Blå Kors Norge, www.blakors.no.

Tips oss

Har du en historie om noen som har vært en god hjelper, støtte og et forbilde for noen som trengte hjelp? Tips som blir brukt til reportasjer, blir honorert med inntil 5000 kroner. Skriv til Hjemmet, «Den gode hjelper», 0441 Oslo, eller send en e-post til hjemmet@hm-media.no. Merk emnefeltet «Den gode hjelper».